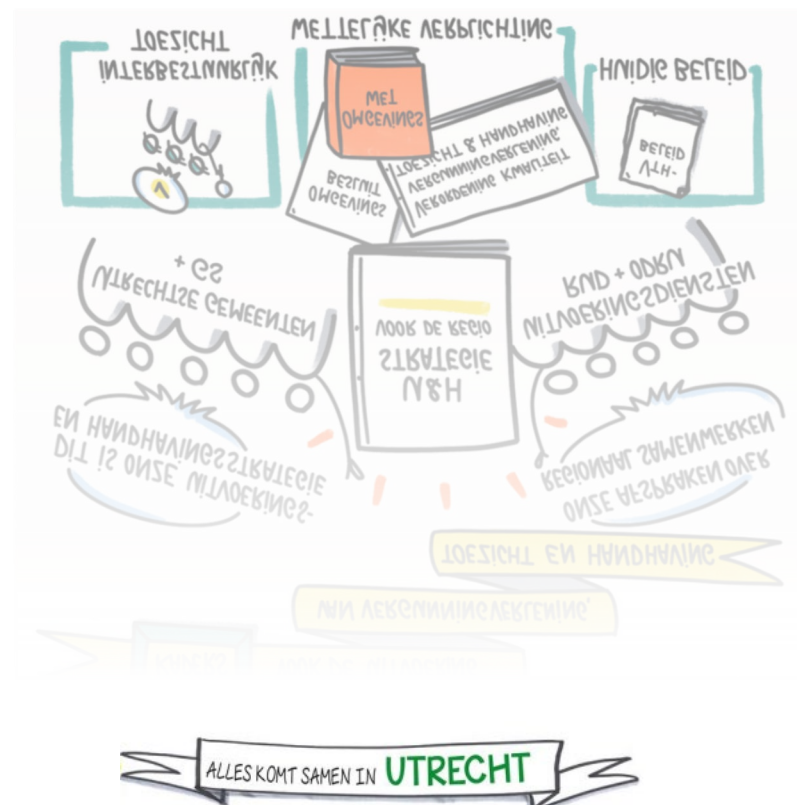
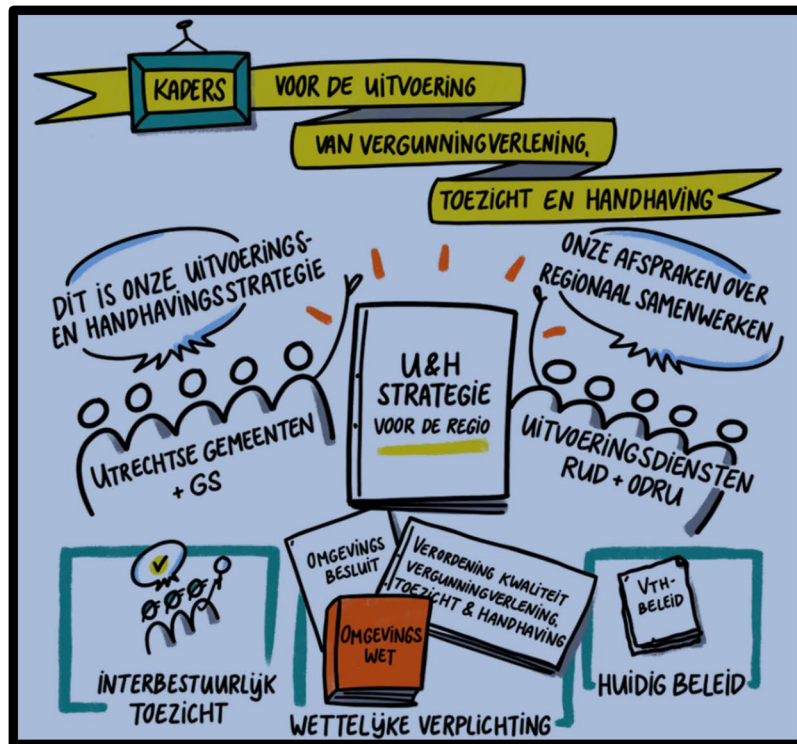

De Utrechtse regionale uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie

Doorontwikkelagenda 2023- 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Looptijd en planning	3
Visie en uitgangspunten	3
Doel	4
Uitwerking in thema's	4
• Basis op orde	4
• Uniforme toezicht- en handhavingsstrategie	4
• Uniformering KPI's & verantwoording.....	4
• Pilot omgevingsvisie	4
• Communicatie	4
• Gezondheid: Zeer zorgwekkende stoffen	4
Governance	4
Beheersing doorontwikkeling	5
Kleine, overzichtelijke stappen (duikbootprincipe).....	5
Relatie regionale dynamiek	5
Relatie Interbestuurlijk programma VTH-stelsel (IBP VTH)	5
Relatie verkenning samengaan Omgevingsdiensten	5
Financiën en capaciteit	5
Beknopte uitwerking per thema	6

Inleiding

In 2022 hebben alle Utrechtse colleges de “Regionale uniforme uitvoerings- & handhavingsstrategie” (U&H strategie) vastgesteld. De U&H strategie geldt voor de VTH-taken die de ODRU en de RUD voor de Utrechtse gemeenten en de provincie uitvoeren. Met de U&H strategie voldoen we in de regio Utrecht aan de wettelijke eisen. We zien dit als de basis voor de gezamenlijke uitvoeringskwaliteit, als een fundament voor een woning. Op dit fundament bouwen we met de hele regio verder. Stap voor stap en op een breed gedragen en verantwoorde wijze.

Hoe we dit tot 2026 doen staat beschreven in dit document.

Looptijd en planning

De huidige U&H strategie (ofwel: U&H-strategie) loopt tot en met 2023. Normaliter zou er vanaf 2024 een nieuwe versie liggen. We kiezen er echter voor de huidige versie door te laten lopen.

De Omgevingswet is diverse keren uitgesteld, waardoor we met sommige delen van de U&H-strategie nog niet hebben kunnen werken.

Bovendien hebben we in het doorontwikkeltraject te kampen gehad met beperkte capaciteit. We hebben gezien dat we afhankelijk waren van enkele belangrijke spelers. Dat is dit jaar een minstens zo groot risico, nu de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) definitief in werking treden en veel tijd blijft vragen van de werkvloer, ook de eerste helft van volgend jaar. We steken onze tijd liever in een programma waar we twee en een half jaar mee vooruit kunnen. Zo kunnen we de eerst geleerde lessen van het werken onder de Omgevingswet meepakken. Ook geeft het ons de mogelijkheid om (beter dan nu) aan te haken bij de ontwikkelingen uit het Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel. Dit landelijke programma, met als doel verbetering van het VTH-stelsel loopt gedurende 2023-2024 en is bedoeld om omgevingsdiensten beter te uit te rusten voor landelijke opgaven zoals Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS), Circulaire Economie, Klimaatopgave, Bodem en Ondergrond en Stikstof. Ten slotte geeft het ons ook de ruimte om beter in te spelen en voor te sorteren op regionale ontwikkelingen zoals de verdere verkenning van het samengaan van beide Omgevingsdiensten.

Vanwege al deze ontwikkelingen is 2023 geen natuurlijk moment om de U&H-strategie te herijken. We blijven gedurende de komende 2 jaar hard werken aan de realisatie van de opgave en doelen uit de huidige U&H-strategie. De prioriteiten hiervoor staan in deze doorontwikkelagenda.

Visie en uitgangspunten

- In Utrecht werken we bottom up samen op het gebied van regionale uitvoeringskaders voor de Utrechtse omgevingsdiensten ODRU en RUD.
- Waar het kan trekken de omgevingsdiensten nu al gezamenlijk op. We zoeken die gezamenlijkheid steeds meer op. We maken daarin logische keuzes met het oog op de verkenning tot het vormen van één omgevingsdienst in Utrecht.
- We werken vol overtuiging gezamenlijk aan doorontwikkeling, elke organisatie draagt bij naar behoefte en vermogen.

- De samenwerking is gebaseerd op gelijkwaardigheid, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.
- De samenwerking is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Alle bevoegde gezagen hebben de U&H strategie vastgesteld.
- “De winkel blijft altijd open”, de dienstverlening lijdt niet onder de doorontwikkeling.
- We zijn trots op wat we gezamenlijk bereiken.

Doel

We leggen de basis voor een effectieve, uniforme uitvoering van VTH-taken door de omgevingsdiensten.

Het VTH-instrumentarium wordt ingezet om bij te dragen aan hogere doelstellingen. Deze zijn Europees, landelijk, provinciaal en lokaal vastgesteld en zijn er in zijn algemeenheid op gericht om bij te dragen aan een schone, gezonde en veilige leefomgeving. Vermijdbare milieu- en gezondheidsschade moet zoveel mogelijk omlaag en (milieu) overtredingen moeten snel worden hersteld.

Uitwerking in thema's

De doorontwikkeling is gebaseerd op de subdoelstellingen uit de U&H-strategie en bestaat uit tal van onderwerpen met een verschillende dynamiek en complexiteit. In de eerste fase van de doorontwikkeling (2022) hebben we de onderwerpen uit de U&H-strategie zo goed als dat kon gerubriceerd en in acties vertaald. Hier is eind 2022 over gerapporteerd. Naast de bereikte resultaten en behaalde doelen is in die voortgangsrapportage is ook verwoord welke acties er nog “open staan”. Die acties worden op een logische manier onder diverse thema's samengebracht en kort beschreven in dit document. Per thema beschrijven we een programma, met daarin doel, prioriteit, planning, bemensing en dekking.

We onderscheiden deze thema's:

- Basis op orde
- Uniforme toezicht- en handhavingsstrategie
- Uniformering KPI's & verantwoording
- Pilot omgevingsvisie
- Communicatie
- Gezondheid: Zeer zorgwekkende stoffen
- Nieuwe U&H strategie in 2026
- Overzicht lopende projecten

Governance

De bottom up insteek in deze samenwerking is onze kracht. We hebben beleidsmakers, specialisten, regisseurs, regievoerders en uitvoerende collega's verenigd in een werkgroep. Het vraagt veel tijd en energie om dit te onderhouden, maar we slagen erin.

Deze werkgroep zorgt voor de ambtelijke voorbereiding en uitwerking.

Deze groep kent een vast kernteam dat de spil in deze organisatie is. Het kernteam bevat VTH-collega's van de omgevingsdiensten en gemeenten en provincie, regievoerders van beide omgevingsdiensten en vertegenwoordigers in het IBP VTH. Een schema van de organisatie staat in de bijlage.

Richtinggevende keuzes worden genomen door de stuurgroep. Deze is bemenst door managers uit twee gemeenten, beide omgevingsdiensten en de provincie Utrecht, de projectleider U&H strategie en ambtelijke ondersteuning op inhoud.

De wettelijke bevoegdheid voor het vaststellen van de U&H strategie ligt bij de colleges. De colleges maken de vastgestelde strategie bekend aan raden en staten.

Wanneer de doorontwikkeling gevolgen heeft voor de opdracht(en) aan de omgevingsdiensten, wordt altijd de lijn gevolgd van MT omgevingsdiensten, regievoerders, dagelijks bestuur, algemeen bestuur.

Beheersing doorontwikkeling

Kleine, overzichtelijke stappen (duikbootprincipe)

Bij de uitvoering van programmaonderdelen richten we ons altijd op kleine en overzichtelijke stappen met een helder (tussen)resultaat. Zo kunnen we met regelmaat toetsen of we nog op de goede weg zijn, in de juiste volgorde werken en de beschikbare inzet nog gewaarborgd is.

Relatie regionale dynamiek

Er zijn diverse regionale samenwerkingen in het fysieke domein in de regio Utrecht, bijvoorbeeld rond de Omgevingswet, in het PSO en de beleidsmatige samenwerking voor de VTH-taken (waar de U&H-strategie onder valt). Al deze samenwerkingen functioneren steeds meer als een netwerkorganisatie. We sluiten aan bij deze regionale dynamiek en zoeken de verbinding waar nodig en mogelijk.

Relatie Interbestuurlijk programma VTH-stelsel (IBP VTH)

De ontwikkelingen binnen het IBP VTH hebben mogelijk impact op de doorontwikkeling van de U&H strategie. We houden de ontwikkelingen scherp in de gaten en passen de doorontwikkeling daar op aan als dat doelmatiger is. In het bijzonder maken we waar mogelijk gebruik van de resultaten van de pijlers.

Relatie verkenning samengaan Omgevingsdiensten

Er is onlangs door beide algemeen besturen akkoord gegeven op een verkenning van het vormen van één omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Een aantal opgaven vanuit de U&H-strategie kunnen als mee-koppelkansen worden aangemerkt in het kader van deze ontwikkeling.

Financiën en capaciteit

We ontwikkelen door, terwijl de winkel open blijft, we ons voorbereiden op de Omgevingswet en de Wet op de kwaliteitsborging en er krapte op de arbeidsmarkt is. We zetten nog steeds hoog in, maar hebben ook te maken met de realiteit. Aan de andere kant biedt deze samenwerking misschien wel een opening in een regionaal slimmere inzet van mensen. Hoe dan ook, de haalbaarheid van de uitvoering van de onderdelen uit dit programma wordt goed gemonitord en aangepast als dat niet anders kan. De beperkte (ontwikkel) capaciteit moet daarom goed worden afgestemd voor er inzet plaatsvindt.

Beknopte uitwerking per thema

BASIS op ORDE	
Onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> * Risicoanalyse Besluit activiteiten leefomgeving inclusief bodem * Risicoanalyse bouwen * Bedrijvenbestand op orde * Kwaliteitscriteria * Inzicht in naleving
Opdracht / resultaat	<ul style="list-style-type: none"> * Complete risicoanalyse voor genoemde onderwerpen * Bedrijvenbestand bevat consistente gegevens. Validatie op basis van vaste toezichtfrequentie en registratie naleefgedrag. * Er is reëel inzicht in robuustheid en kwaliteit op thema's van landelijke kwaliteitscriteria
Wie? Welke denkkracht?	<ul style="list-style-type: none"> * Kernteamlid * Data analist * IBP linking pin * Samenwerking RUD & ODRU * VTH-ers van OD's
Planning / prio	<ul style="list-style-type: none"> * 2023 Risicoanalyses MBA, Bodem en bouwen * 2023 Bedrijvenbestand (grootste risico's, rest kan later op basis van toezichtfrequentie) * PM Robuustheid en kwaliteit (landelijke ontwikkeling afwachten)
Budget	<ul style="list-style-type: none"> * Beschikbaar (goed labelen en monitoren)
Eigenaar/ aanspreekpunt	<ul style="list-style-type: none"> * Kernteamleden

Uniformering toezicht en handhavingsstrategie	
Onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> * Vergunningenstrategie (landelijk) * Toezichtstrategie * LHSO
Opdracht / resultaat	<ul style="list-style-type: none"> * LHSO is onderdeel van de U&H strategie 2025. Implementatie is voorbereid (opleiden, oefenen, registreren en evalueren) * Cafetariamodel van in te zetten toezichtinstrumenten is ontwikkeld
Wie? Welke denkkracht?	<ul style="list-style-type: none"> * Regionale werkgroep van VTH-adviseurs * Kernteamlid
Planning / prio	<ul style="list-style-type: none"> * Landelijke ontwikkeling afwachten
Budget	<ul style="list-style-type: none"> * Beschikbaar (adviesuren voor deelname werkgroep)

Eigenaar/ aanspreekpunt	* PM (werkgroeplid). In te vullen bij start van de opdracht.
----------------------------	--

Uniformering KPI's en verantwoording	
Onderwerpen	* KPI's (actualiseren en operationaliseren) * Rapportages (volgend)
Opdracht / resultaat	* We kunnen rapporteren op doelen uit de U&H-strategie met bijbehorende KPI's * We hebben een format voor een rapportage, op basis van thema's en producten, met cijfers/outcome. In begrijpelijke taal, eenvoudig gepresenteerd.
Wie? Welke denkkracht?	* Kernteamlid * ODRU * RUD * Oude werkgroepleden
Planning / prio	* Q3 2024 Starten met nieuwe doelen met KPI's
Budget	* Voor evaluatie van de huidige KPI's beschikbaar * Voor operationaliseren KPI's en nieuwe rapportage niet beschikbaar
Eigenaar/ aanspreekpunt	* PM (werkgroeplid van een OD). In te vullen bij start van de opdracht. Opdracht formuleren in Q2 van 2024 zodat mogelijke financiële gevolgen tijdig in beeld zijn.

Pilot inzet instrumentarium op basis van Omgevingsvisies	
Onderwerpen	* Analyse omgevingsvisies op gemeenschappelijke doelen. Daar pakken we een thema uit. * Formuleren wettelijk kader. * Opstellen PvA om een BIG 8 te maken voor een regionaal project.
Opdracht / resultaat	* Een plan van aanpak voor een pilotproject (evt met financiële uitvraag) waarin beschreven is met wie we op welk onderwerp aan de slag gaan. * De visie concreter en scherper te monitoren maken. * Handvatten om de uitvoering (zowel door OD als eigen uitvoering) bij te laten dragen aan het doel.
Wie? Welke denkkracht?	* VTH adviseur * Jurist Omgevingswet * GGDRU * Kernteamlid * Gebruik maken van voorbeeld Nieuwegein (Omgevingsprogramma) duurzaam bouwen) of onderwerpen als geluid en lucht. * Gebruik maken van De Beleidsacht van Utrecht.
Planning / prio	* Laag. Er gaat nu niks mis, maar is belangrijk in het kader van het sluiten van de beleidscyclus.
Budget	* Inzet adviesuren (van te voren labelen in jaarprogramma)
Eigenaar/ aanspreekpunt	* Projecttrekker onderwerpen als geluid en lucht. * Medewerker van een (nog in te vullen) gemeente

Communicatie	
Onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> * Nieuwsbrief achterban * Voortgangsinformatie colleges, raden en staten * Korte lijnen naar werkgroepen * Bijpraat sessie VTH adviseurs en regievoerders * Podcast/ Video maken * Regiodagen
Opdracht / resultaat	<ul style="list-style-type: none"> * Frequent: elke maand/ elk kwartaal * Herhaling om nieuwe mensen aan te laten haken
Wie? Welke denkracht?	<ul style="list-style-type: none"> * Kernteamlid * Communicatiemedewerkers
Planning / prio	* Hoog. Hoe communiceren we de komende vier maanden? Uitwerken in Q3 2023.
Budget	* Gebruik maken van uren van communicatiemedewerkers uit de regio (vrijwillige inzet)
Eigenaar/ aanspreekpunt	* Vacant. In te vullen bij start van de opdracht.

Zeer zorgwekkende stoffen	
Onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> * Overzichtelijke pilots uitvoeren * Antwoord op de vraag: wat is de rol van toezicht in problematiek ZZS * Onderwerp goed uitleggen, (strategisch) kaderen in landelijke ontwikkelingen, begrenzen in capaciteit/ reikwijdte (en hiertoe de modus tegelijk vinden)
Opdracht / resultaat	<ul style="list-style-type: none"> * Rolbepaling VTH gemeenten en OD's * Zo goed mogelijk geïnterpreteerde resultaten van pilot (s) met toegankelijke uitleg voor dummies (leken mee, bestuurders mee, verkopen) * Overzicht krijgen rolbepaling en wie doet wat in de regio m.b.t. ZZS? * Handvatten om dit thema terug te koppelen naar bestuurders
Wie? Welke denkracht?	<ul style="list-style-type: none"> * Kernteamlid * ZZS expert * Eventueel inhoudsdeskundigen HDSR? * Gebruikmaken van resultaten pilot GU/ PU/ HDSR (loopt nog) * Uitkomsten pilot werkgroep ZZS betrekken.
Planning / prio	<ul style="list-style-type: none"> * Bespreken met werkgroep ZZS of deze opdracht/ resultaat aansluit bij waar zij mee bezig zijn. * Relatie met pilot HDSR uitwerken (Jacco)
Budget	
Eigenaar/ aanspreekpunt	* Sylvia Lambregts

Nieuwe U&H strategie 2025	
Onderwerpen	<ul style="list-style-type: none"> * Verlenging huidige strategie (gezamenlijke stukken opstellen) * Juridische check Ow * VTH bodem onderdeel van U&H-strategie * Onderzoeken hoe regionale afspraken Omgevingswet en U&H strategie samen kunnen komen * Onderzoeken of U&H-strategie basis kan zijn voor alle VTH taken in regio * Onderzoeken of dit de basis voor een regionaal uitvoeringsprogramma is * Reële doelen + KPI's + monitoring + outcome * Gezondheid als onderdeel van het VTH-instrumentarium * Concreet de relatie met de LHSO leggen * LHSO verlengen. Ondanks dat het niet nodig is handig om bestuurders wel te informeren dat LHSO vanuit rechtswege van toepassing wordt.
Opdracht / resultaat	<ul style="list-style-type: none"> * Nieuwe U&H-strategie die Ow proof is en geldig blijft totdat hij herzien wordt. "Herzien omdat je het wil, niet omdat het moet" - Danielle Verkade * En voldoet aan of voldoende inspeelt op eisen/ ontwikkelingen vanuit het IBP.
Wie? Welke denkkracht?	<ul style="list-style-type: none"> * Kernteamlid * Jurist * VTH adviseurs
Planning / prio	<ul style="list-style-type: none"> * Q3 2025 gereed * Vroegtijdig starten met verkenning nieuwe strategie met concrete en werkbare doelstellingen. Begin 2024 beginnen, voor de zomer starten met de hoofdlijn.
Budget	?
Eigenaar/ aanspreekpunt	<ul style="list-style-type: none"> * Projectleider U&H-strategie

Overzicht lopende projecten	
Klachten	Doelen grotendeels behaald. Doorontwikkeling belegd in de operatie. Voortgang wordt periodiek afgestemd met coördinatoren en managers.
Uniformering	Op onderdelen is dit onderdelen van "Basis op orde". Het overige is belegd in de operatie. Voortgang wordt periodiek afgestemd met coördinatoren en managers.
Energiebesparing	Doelen zijn bereikt. Energiebesparing is inmiddels wettelijk verankerd.
Gezondheid	Gezondheid wordt verder opgepakt langs de ZZS route en via werkafspraken binnen processen.
Dienstverlening	Dit is onderdeel van de operatie. Het zwaartepunt ligt bij het werken onder de OW. Voortgang wordt periodiek afgestemd met coördinatoren en managers.
Risico analyse en prioritering	Onderdeel van "Basis op orde".
Kwaliteitscriteria VTH	Dit is onderdeel van "Basis op orde". Echter heeft dit niet de hoogste prioriteit, ook met oog op landelijke ontwikkelingen zoals IBP en krapte

	arbeidsmarkt. Voortgang wordt periodiek afgestemd met coördinatoren en managers.
Vergunningen, OBM en MBA	Dit onderdeel is afgerond voor zover dat separaat mogelijk is. Het onderwerp is heel breed en gefragmenteerd. De onderdelen die nog niet zijn afgerond, landen in diverse thema's van dit programma. Voortgang wordt periodiek afgestemd met coördinatoren en managers.
Bouwen	Doelen zijn bereikt. Aanvullend gaan we aan de slag met een risico analyse, valt onder "Basis op orde".
ZZS	ZZS is integraal opgenomen in dit programma.

Organisatie regionale samenwerking U&H strategie

